

Voorloopig Verslag over het wetsontwerp n°. 58.

VOORLOOPIG VERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPPOORTEURS
over het ontwerp van wet tot verzekering van arbeiders
tegen geldelijke gevolgen van invaliditeit en ouderdom.
(58 Tweede Kamer.)

Het afdeelingsonderzoek van dit wetsontwerp, dat aan verscheidene leden de gelegenheid bood een woord van hulde te brengen aan den Minister voor de buitengewone werkkraft en werkzaamheid, door hem aan den dag gelegd, zoowel bij de schriftelijke voorbereiding als bij de mondelinge verdediging van dit wetsontwerp, heeft verder aanleiding gegeven tot de volgende opmerkingen en beschouwingen.

Algemeene beschouwingen.

Vele leden hadden met belangstelling en ingenomenheid gezien, dat de verzekering tegen geldelijke gevolgen van invaliditeit en ouderdom voor arbeiders door de Regeering was ter hand genomen.

Echter betreuden enkele leden het, wijzende op het verband tusschen Ziekteverzekeringswet, Invaliditeits- en Ouderdomsverzekeringswet en Radenwet, dat met het onderzoek van de wet tot verzekering van arbeiders tegen geldelijke gevolgen van invaliditeit en ouderdom in de Eerste Kamer niet gewacht is, totdat ook de Ziekte-verzekeringswet bij deze Kamer was ingekomen; waar tegenover door anderen werd opgemerkt, dat het thans slechts betreft het onderzoek in de afdelingen, en de Kamer toch de vrijheid behoudt om de volgorde te kiezen, waarin zij over de drie wetsontwerpen haar stem zal uitbrengen.

Onder de leden, die het toejuichten, dat maatregelen getroffen werden om arbeiders te verzekeren tegen geldelijke gevolgen van invaliditeit en ouderdom, waren er verscheidene, die niet konden nalaten hun teleurstelling uit te drukken, zoowel over de wijze waarop, als wat betreft den vorm waarin, die verzekering in dit wetsontwerp geregeld wordt.

Zij erkenden, dat het billijk en goed was, dat de Staat zich het lot der ouden van dagen aantrok, maar zij hadden bezwaar tegen de regeling zooals die in dit wetsontwerp wordt voorgesteld.

Zij betreuden, dat deze wet door het aanvaarden van alle bestaande stelsels tegelijk — het stelsel van verplichte verzekering, van vrije verzekering en van Staatspensioen — eene administratieve verwarring en tevens groote onbillijkheden ging scheppen, van welker omvang zij meenden, dat het onmogelijk was zich vooralsnog eenige rekenschap te geven. Zij vreesden, dat het met deze wet zou gaan als met de Ongevallenwet, welke laatste wegens den grooten administratieven omslag, dien zij medebrengt, nog altijd bij hare toepassing groote bezwaren blijft ontmoeten en in zedelijk opzicht bijwijlen slechte gevolgen heeft gehad. De statistiek der ongevallen is nà invoering dier wet aanzienlijk hoogere cijfers gaan aanwijzen. Is het niet te verwachten, dat ook het behandelde wetsontwerp dezelfde nadeelige gevolgen na zich zal slepen als de Ongevallenwet?

Op deze wijze zou naast de Ongevallenwet-ziekte een Invaliditeitswet-ziekte kunnen ontstaan. Als waarschuwend voorbeeld in deze werd verwezen naar een artikel in de *Woche* van 23 November 1912 (Jubiläum Unfallversicherungsgesetz). Hiertegen werd echter opgemerkt, dat de invaliditeit eerst gerekend werd ingetreden te zijn wanneer slechts $\frac{1}{3}$ verdiend kon worden (art. 72), en dat de geringe invaliditeitsrente ook niet zóó hoog is, dat zij tot simulatie zal uitlokken.

Ook klaagden deze leden over het gecompliceerde van de voorgestelde regeling. Reeds ingewikkeld voor meer geletterden, is het wetsontwerp door zijne omslachtigheid geheel onver-

staanbaar voor degenen, ten behoeve van wie het juist wordt voorgesteld: de arbeidende klasse. Dit euvel van omslachtigheid, door af te dalen in kleine bijzonderheden en te trachten alle bij mogelijkheid voorkomende uitzonderingsgevallen te regelen, kleefde, huns inziens, in de laatste jaren meer en meer aan onze wetgeving. Zij vroegen zich af, of het, vooral voor de sociale wetgeving, geen aanbeveling zou verdienen eene andere methode te volgen, door in de hoofdwet het beginsel en de onmiddellijk daaruit voortvloeiende *practische* gevolgen in groote trekken kort en duidelijk te formuleeren en in een complementaire wet de uitzonderingen, de wijze van uitvoering, de strafbepalingen enz. te regelen. Achter de artikelen van de hoofdwet zou dan eenvoudig met nummers naar de artikelen der complementaire wet verwezen kunnen worden.

De Minister heeft het ingewikkelde systeem der Duitsche wetgeving gevolgd. Daartegenover staat het veel eenvoudiger stelsel, dat wij bij de ouderdomsverzekering of pensionneering in andere landen gevolgd zien, wier voorbeeld veeleer navolging had verdiend. Zoo wezen deze leden op de Engelsche en Deensche wet, respectievelijk uit 12 en 20 artikelen bestaande, waartegen het onderhavige wetsontwerp met zijn over de 400 artikelen ongunstig afsteekt. Ook vestigden zij de aandacht op het Belgische wetsontwerp, waarin verplichte ouderdoms- invaliditeits en ziekteverzekering in 30 à 40 artikelen gelast en omschreven worden.

Door te willen voorzien in alle denkbare gevallen doet deze wet juist het gevaar voor onvolledigheid grooter worden. Reeds thans, nog voor de wet aan de praktijk getoetst is, doen zich onduidelijkheden voor.

Dat de invaliditeits- en ouderdomsverzekering bij éénzelfde wet geregeld worden, achtten eenige leden ook minder gelukkig. Terwijl toch de leeftijd gemakkelijk aan te geven en te bewijzen is, geeft het bepalen van den toestand, waarin men moet zijn, om al of niet als invalide beschouwd te worden, tot velerlei moeilijke en ingewikkelde vraagstukken aanleiding. Bij scheiding der beide onderwerpen zou het geheel aan duidelijkheid gewonnen hebben.

Uit haren aard behoort ook de voorziening tegen geldelijke gevolgen van invaliditeit naar het oordeel dierzelfde leden eerder bij de wet op de ziekteverzekering te worden geregeld, omdat invaliditeit dikwijls als een blijvende ziekte is te beschouwen. Deze leden waren van meening, dat de geheele voorgestelde regeling betreffende de invaliditeit alsook van de Radenwet vereenvoudigd had kunnen worden en minder kostbaar gemaakt, door voor vele gevallen voorziening te zoeken bij de Ongevallenwet en bij een te verwachten Bedrijfs-Ziekte wet.

Van andere zijde werd hier tegenover aangevoerd, dat de invaliditeitsverzekering terecht te zamen met de ouderdomsverzekering geregeld wordt, omdat invaliditeit niet als ziekte kan beschouwd worden, terwijl ouderdom en invaliditeit gemeen hebben, dat zij beide de arbeidskracht doen verloren gaan.

Verscheidene leden hadden ook ernstige bedenking tegen de voorgestelde verplichte verzekering tegen geldelijke gevolgen van ouderdom, omdat bij invoering daarvan allen, die in loondienst arbeid verrichten binnen het Rijk — niet in werkelijken militairen dienst zijn en minder dan f 1200 per jaar verdienen — van af het 18de tot het 70ste jaar moeten worden gecontroleerd.

Een reuzenwerk wordt hier gelast, dat in zooverre grootendeels noodeloos zal zijn, als slechts weinigen den 70-jarigen leeftijd bereiken.

Bovendien kwam hun een stelsel, waarbij zij, die geringe loonen hebben, gedwongen worden daarvan nog een gedeelte af te staan, zeer bedenkelijk voor, en dit te meer, omdat gelijk

Voorloopig Verslag over het wetsontwerp n°. 58.

gezegd, weinigen den hoogen leeftijd van 70 jaren bereiken en de zwakken zullen gevoelen, dat zij eigenlijk premie betalen ten behoeve van de sterkeren. Aan slechts één klasse der maatschappij dien verzekeringsdwang op te leggen scheen hun niet minder onverantwoordelijk toe.

Daarbij is het stelsel van verplichte verzekering door de Rijksbijdrage en de hooge administratie-uitgaven, die zeker spoedig nog zullen stijgen, zeer kostbaar, terwijl het ook uit zijn aard zeer omslachtig is en tot benoeming van veel nieuwe ambtenaren en colleges aanleiding geeft. Millioenen zullen thans uit de Staatskas worden uitgegeven voor verzekering van één klasse tegen geldelijke gevolgen van ouderdom, terwijl met enkele millioenen meer een ouderdomsvoorziening zonder premiebetaling kan worden ingevoerd, die ten goede zal komen niet alleen aan hen, die in loondienst zijn, maar aan allen, die het noodig hebben.

Terwijl de omslag en de kosten van administratie bij invoering van het zoogenaamde Staatspensioen gering zijn, kan de regeling ervan ook zeer eenvoudig zijn, zoodat ook minder ontwikkelden zich gemakkelijker van haar op de hoogte kunnen stellen.

Eenige leden gaven om deze en om meer andere, aanstonds te vermelden redenen, onder alle bekende stelsels tot voorziening in de behoeften van de ouden van dagen de voorkeur aan de eenvoudige Staatspensionneering, liefst reeds op 60-jarigen leeftijd en zonder eigen bijdrage, terwijl sommigen vrijwillige verzekering met Staatsbijdrage en *voorloopig* Staatspensioen, om de zaak tot stand te brengen, verdedigden. Beide categoriën van leden meenden uit de houding der Regeering ten aanzien van het amendement-Druys op art. 369 te mogen afleiden, dat de Regeering in *beginsel* niet tegen Staatspensionneering was.

Als voordeelen van Staatspensionneering werden genoemd, dat door haar, meer dan door de verplichte verzekering, de gemeenschapszin wordt gebaat, dat zij alleen hulp verschaft aan *allen*, die op gevorderden leeftijd hulp behoeven, niet slechts aan de leden van één maatschappelijke klasse; eindelijk, dat Staatspensionneering, anders dan de verplichte verzekering, zooals boven reeds gezegd werd, zeer weinig omslag vereischt bij hare uitvoering, welke op hoogst eenvoudige wijze geschieden kan.

Naar de meening van eenige dezer leden verdiende het Engelsche stelsel van Staatspensionneering, met vrijwillige verzekering als aanvulling, toch zeker de voorkeur, overmits hiermede de billijkheid en de gelijkheid, die de Staat tegenover allen behoort te betrachten, ook tegenover hen, die niet in loondienst naar het gestelde criterium zijn geweest, volledig tot haar recht komen. Dat het recht op Staatspensioen demoraliseerend zou werken konden zij niet aannemen, terwijl de jongeren door dat schamele vooruitzicht toch zeker van het verbeteren van hun welstand, in de goede jaren die zij beleefden, niet worden teruggehouden.

De dwang door het wetsontwerp opgelegd, ontmoette bij verscheidene leden eveneens bezwaar.

Huns inziens moest de Staat het individu zooveel mogelijk vrij laten en alleen het particulier initiatief, waar het zich in goede richting beweegt, zoo noodig, steunen. Het dwingend optreden van den Staat, het overnemen van de zorgen, maakte huns inziens de individuen karakter- en zorgeloos.

Daarenboven was Staatsbemoeiing steeds gebleken veel kostbaarder te zijn dan particulier initiatief, terwijl bij dit laatste de controle veel scherper en meer afdoende was dan de Staat met grootere kosten en tal van ambtenaren kon uitoefenen.

Waren deze leden dus ingenomen met de bepalingen, volgens welke men ook elders dan bij het Rijk verzekerd mag wezen,

en dus het particulier initiatief niet geheel is uitgesloten, veel wenschelijker hadden zij gevonden, dat het particulier initiatief hoofdzaak ware geweest en de Staat slechts steunend en aanvullend ware opgetreden. Zij wezen daarbij als voorbeeld op den groei en bloei der „Landbouw-Onderlinge-Verzekering” en herinnerden er aan hoe, wat ziekte-verzekering betreft, ongeveer 35 percent der bevolking reeds bij particuliere ziektekassen verzekerd is.

Daartegenover echter stond het gevoelen van vele leden, die meenden dat Staatspensionneering zonder eigen bijdrage een politieke twistappel zou worden en wezen op het huns inziens hoogst bedenkelijk karakter der Staatspensionneering, welke op zekeren leeftijd aan iedereen, zonder onderscheid, recht geeft op uitkeering uit 's Rijks schatkist, welke uitkeering metterdaad niet van armenbedeeling onderscheiden is. Staatspensionneering, zeiden zij, is hetzelfde als Staatsarmenzorg, een „don gratuit” zonder contrapraestatie, een bedeeling, vernederend voor hem, die ze ontvangt. Slechts door eigen medewerking kan, naar de meening dezer leden, een *recht op pensioen* ontstaan.

De bijdrage van den verzekerde vrijwaart hem voor krenking van zijn karakter door het bewustzijn zelf tot vorming van zijn pensioen te hebben medegewerkt. Door deze leden werd ook ontkend, dat art. 369 een inbreuk zou zijn op de beginselen dezer Regeering, die zich tegen Staatspensionneering zonder meer heeft verklaard. Dit artikel toch bevat een overgangsmaatregel, schept een toestand van voorbijgaanden, niet van blijvenden aard. Zij meenden trouwens, dat voor de meeste 70-jarigen, die in de termen van dit artikel vallen, wel zou blijken reeds op andere wijze gezorgd te zijn.

Verder voerden zij aan, dat de Staatspensionneering in werkelijkheid alleen betrekking heeft op de ouderdomsverzekering, welke slechts een onderdeel — en volstrekt niet het belangrijkste onderdeel — vormt van het behandelde wetsontwerp. In hoofdzaak moet dit laatste beschouwd worden als ontwerp eener Invaliditeitswet, welke algemeene invaliditeit veronderstelt op zeventigjarigen ouderdom. Het is de invaliditeitsverzekering, welke de grootste uitgaven vordert en welke tot de meeste moeilijkheden (bij simulatie, enz.) aanleiding geeft, welke moeilijkheden door ten deele vrij ingewikkelde wettelijke voorschriften moeten ondervangen worden. Dit grootste en moeilijkste gedeelte der taak, wier vervulling zich de wetgever in het behandelde ontwerp ten doelde stelde, wordt bij Staatspensionneering geheel buiten rekening gelaten.

De groote kosten en de omslag aan de verzekering verbonden blijven dan ook bij invoering van Staatspensioen bestaan omdat zij niet door de ouderdomsverzekering maar door de daarnaast staande invaliditeitsverzekering veroorzaakt worden. De invoering van Staatspensioen zonder premie werd door deze leden veel duurder geacht dan de verzekering en zij beweerden dat ook het sparen zou verminderen bij Staatspensionneering.

Niet uit het oog toch mag worden verloren, dat men bij Staatspensionneering niet te doen heeft met een aflopend bedrag, door den Staat gedurende zeker aantal jaren betaald om de zaak in gang te brengen en verder de belanghebbenden in staat te stellen, zich zelve te helpen: het Rijk moet bij toekenning van Staatspensioen blijven betalen. Zal dit een niet gering bedrag vorderen, de kosten eener invaliditeitsverzekering waarin, als Staatspensionneering in de wet was opgenomen, nog later op de een of andere wijze zou moeten voorzien worden, zou een nog veel grooter aantal millioenen vorderen, door het Rijk of den werkgever, hetzij alleen, hetzij gezamenlijk, op te brengen. Ten bewijze, hoe in deze inderdaad het belang der invaliditeitsverzekering primeert en in verband daarmee ook verreweg de grootste uitgaven vordert, verwees men naar hetgeen betreffende dit punt te vinden is in het Verslag omtrent het wetsontwerp door de Commissie van Voorbereiding

Voorloopig Verslag over het wetsontwerp n°. 58.

der Tweede Kamer, uitgebracht (Zitting 1911—1912, 68 n°. 3) pag. 8, laatste alinea en pag. 18—20.

Daarenboven vreesden deze leden, dat men bij invoering van Staatspensionneering spoedig verder zou gaan en ook een recht op kindervoeding, kleeding, woning enz. zou aannemen.

De voorstanders van Staatspensioen zonder premie voerden hiertegen het volgende aan: Het moge waar zijn, dat het in dit wetsontwerp de invaliditeitsverzekering is, die tot de grootste uitgaven en tot de meeste moeilijkheden aanleiding geeft, die hooge uitgaven der invaliditeitsverzekering behoeven echter bij het stelsel van Staatspensionneering niet te blijven bestaan, omdat de Invaliditeitsverzekering dan grotendeels kan worden ondergebracht, zooals reeds werd opgemerkt, bij de Ongevallenwet, Ziektewet en Bedrijfsziektewet en die regeling, evenals de Radenwet, die ter uitvoering daarvan strekt, aanmerkelijk kan vereenvoudigd worden. Volgens sommigen kan zelfs voor een groot gedeelte de invaliditeitsverzekering aan het vrije initiatief worden overgelaten, behoudens aanmoediging daartoe door geldelijken steun van den Staat. Verder werd door deze leden opgemerkt, dat elders gebleken is, dat bij dit stelsel het sparen niet vermindert. Zij gaven verder te kennen, dat naar hun overtuiging de kosten van Staatspensionneering op verre na niet zoo hoog zouden zijn als beweerd wordt, maar dat hierover en over een vergelijking van de beide stelsels moeilijk een vruchtbaar debat kan plaats vinden, omdat de Minister, al liet deze wel in het buitenland de werking van het stelsel nagaan, heeft nagelaten een onderzoek te doen instellen naar den omvang en de kosten van Staatspensionneering voor Nederland berekend. En zij wezen er op, dat de Staatspensionneering in andere landen uitvoerbaar is gebleken en dit stelsel steeds meer aanhangers wint. De dwangverzekering had men een tiental jaren geleden kunnen invoeren, maar zij is thans een verouderd stelsel.

Andere leden waren van meening, dat de Minister als tegen het beginsel van Staatspensionneering gekant, geen berekening van den omvang en van de kosten van dat stelsel voor Nederland behoefde over te leggen.

Een lid, voorstander van Staatspensionneering, doch tevens van gevoelen, dat een eigenlijken rechtsgrond daarvoor niet viel aan te wijzen, wilde het prijsgeven van bijdragen aan belanghebbenden zien gelijk gesteld met de afschaffing van tolleren op de rijkswegen. Wel was het in beginsel juist, dat die wegen moeten onderhouden worden door degenen, welke ervan gebruik maakten, doch wegens den last van het innen der talloze kleine bedragen in den vorm van tolgelden, de verkwisting, die er gelegen was in de aanstelling van een groot personeel van beamtenden, enz., zag de Staat liever van het innen der tolgelden af en nam de kosten van het onderhoud der wegen voor eigen rekening. Zóó behoorde het ook te gaan bij de ouderdomsverzekering.

Dit denkbeeld vond geen instemming. Men meende, dat de vergelijking niet opging en dat, terwijl het hier niet ging om kleine sommen, maar om millioenen, en de verplichting van den arbeider, om zooveel mogelijk voor zijn eigen ouden dag en die van den werkgever, om voor den ouden dag van zijn werklieden te zorgen, werd erkend, het den Staat niet vrij stond, de aanzienlijke bedragen, welke het hier gold, eenvoudig kwijt te schelden.

Ook de beschouwingen aangevoerd tegen het verplichte karakter der verzekering ontmoetten bestrijding. Hoezeer ook in het algemeen afkeerig van te ver gaande Staatsbemoeiing — zoo lichtelijk uitlopende op Staatssocialisme — waren vele leden in het onderhavige geval niet tegen een door den Staat opgelegde verplichting tot verzekering.

Uitgaande van het standpunt, dat heden ten dage algemeen

het nut, ja de noodzakelijkheid van verzekering erkend wordt, achtten zij in verband met het feit, dat juist de minder goeden zulks veelal niet inzien en voor hen dus weinig van eigen initiatief te verwachten valt, het opleggen dezer verplichting een opvoedenden maatregel, waardoor de betrokkenen nu door eigen ondervinding het nut en voordeel van verzekering zullen leeren inzien. Zij konden ook niet toegeven, dat diensengevolge de zwakken zullen betalen ten behoeve van de sterkeren, want al bereiken de eerstgenoemden misschien den 70-jarigen leeftijd niet, toch zullen zij eerder dan de sterkeren de invaliditeitsrente van deze wet genieten.

Ter verdediging van hun voorkeur voor de verplichte verzekering voerden deze leden nog aan, dat het bedoelde stelsel zedelijk verheffend werkt en dat het de solidariteit tusschen hen, die verzekerd zijn, verhoogt.

Hiertegenover werd door eenige leden betoogd, dat als men eenmaal het beginsel van verplichte verzekering aanneemt, dit ook op anderen dan hen, die in loondienst zijn, moet worden toegepast. Daaronder toch zijn velen, die ook arbeiden en in den zelfden toestand verkeeren wat de geldmiddelen betreft. Zij wezen er verder op, dat de weduwen van hen, die verzekerd zijn, geheel onverzorgd blijven en dat de uitkeeringen aan de verzekerden betrekkelijk gering zijn.

Overigens achtten ook deze leden het een stap in de goede richting, dat door art. 40 de gelegenheid wordt geopend om niet gedwongen bij den Staat, maar desverlangd ook op andere wijze aan de verplichting tot verzekering te voldoen.

Een lid uitte zijn verwondering, dat de berekeningen van de baten en lasten der verzekering bij het nader gewijzigd ontwerp gebaseerd waren op een rentevoet van 3½ pct. 's jaars. Bij het oorspronkelijk wetsontwerp was een rentevoet van 3 pct. aangenomen, gelijk ook in de nota's van de heeren KLUYVER en LANDRÉ, gevoegd bij het verslag der Staatscommissie ingesteld bij Koninklijk besluit van 31 Juli 1895 n°. 21 en in de wetsontwerpen van de Ministers KUYPER en VEEGENS was geschied. Ook in Duitschland is bij alle technische berekeningen een rentevoet van 3 pct. aangenomen en in Frankrijk heeft de Caisse Nationale des Retraites pour la Vieillesse den rentevoet tot 3 pct. moeten verlagen.

Hij achtte het niet verantwoord, dat de rentevoet bij de laatste wijziging tot 3½ pct. was verhoogd. Dat de rentestand in de laatste jaren was gestegen was geen voldoende reden om zulks te doen. Naar de berekeningen worden de uit te keeren rentebedragen vastgesteld voor jaren, waarin de rentestand weder kan dalen en naar alle waarschijnlijkheid ook zal dalen en herhaaldelijk schommelen. Men moet ook niet voorbijzien, dat bij een daling van den rentestand conversiën kunnen plaats vinden, waarvan het nadeel blijvend zou zijn en geenszins werd opgewogen door het voordeel, dat uit een nieuwe rijzing zou kunnen voortvloeien.

Dat particuliere maatschappijen een hooger rentevoet dan 3 pct. aannemen, mocht voor den Staat geen grond zijn om dit voorbeeld te volgen. Zij kunnen bij de keuze van hare beleggingen zich vrijer bewegen dan de Rijksverzekeringsbank dit zal kunnen doen.

Enkele leden juichten het toe, dat een grondslag van 3½ pct. is aangenomen omdat de Staat nu wel meer risico draagt, maar de regeling zeer in het voordeel van de verzekerden is, die daardoor een hoogere uitkeering kunnen krijgen.

Het vorenbedoelde lid meende er ook nog op te moeten wijzen, dat aan het beheer van aanzienlijke kapitalen als de Rijksverzekeringsbank in den loop der jaren zal verzamelen, geen geringe bezwaren verbonden zijn. In Engeland heeft men dit ondervonden bij de Rijkspostspaarbank en de opgedane ervaring is een der redenen geweest, waarom de ouderdoms-

verzekering aldaar geen ingang kon vinden. Hij vreesde, dat daaruit vroeg of laat voor de Rijksverzekeringsbank geen gering nadeel zou kunnen voortvloeien vooral nu zij haar gelden ook in buitenlandsche fondsen belegt. De laatste jaren zijn voorspoedige jaren, waarin men gewoon raakt aan de soliditeit van menigen Staat of onderneming niet te twijfelen. Toch kan in den loop der jaren hierin licht of algemeen of in enkele landen een kentering intreden, die toestanden als voorheen gekend, weder in het leven roept. Geschiedde de belegging hoofdzakelijk in nationale schuld dan zou dit gevaar uit den aard der zaak geringer zijn.

Ook werd er op gewezen, dat ten gevolge dezer wet reeds na weinige jaren groote geldsommen zullen moeten beheerd worden. Zal de Regeering eenig begrip van den omvang dezer verzekering kunnen geven, zoowel wat het aantal verzekeringsplichtigen, als wat het totaal der door werkgevers en werknemers te storten geldelijke bedragen betreft?

De vraag werd gedaan, of de vorming van groote fondsen, als de invaliditeits- en ouderdomsverzekering zou medebrengen, geen nadeelige gevolgen voor de nijverheid zoude hebben. Geleidelijk zal een belangrijk kapitaal daaraan worden onttrokken om in fondsen te worden belegd. Door de belegging in Nederlandsche Staats- of gemeenteschuld zou althans nog een gunstige invloed op den loop der rente kunnen worden uitgeoefend. De belegging in buitenlandsche fondsen evenwel zou ten gevolge hebben, dat groote kapitalen het land verlaten, die beter hier te lande vruchtdragend waren aangewend.

Door eenige leden werden bedenkingen geopperd tegen dit wetsontwerp, omdat de voorgestelde regeling naar hun meening in strijd was met de Grondwet.

Naast de verplichte verzekering komt eene vrije verzekering te staan, die recht geeft op eene rente in geval van invaliditeit en na het bereiken van den zeventigjarigen leeftijd. Degene, die van de vrije verzekering gebruik maakt, is bevoegd zoo dikwijls en wanneer hij dat wil, premien van f 2 te storten en verkrijgt daardoor recht op een, in verband met die premien, volgens de voorwaarden in de wet gesteld, te bepalen rente. De rechten van zulk een verzekerde tegenover het bestuur der bank zijn evenals bijv. de rechten van een inlegger in de Rijks-postspaarbank tegenover het bestuur dier instelling, of van iemand, die van den dienst der posterijen gebruik maakt tegenover het bestuur der posterijen, van privaatrechtelijke aard. Deze vrije verzekering, die voor een ieder openstaat (art. 69), kan niet anders beschouwd worden dan als een burgerrechtelijke overeenkomst tusschen den Staat-verzekeraar en den verzekerde. De betrekking berust geheel op de wilsovereenstemming van twee partijen, in tegenstelling met de verplichte verzekering, die publiekrechtelijk is. Twistgedingen over de toepassing der voorwaarden, waaronder eene vrije verzekering is gesloten, vallen mitsdien onder art. 153 der Grondwet, waarbij bepaald wordt, dat alle twistgedingen over eigendom en daaruit voortvloeiende rechten, over schuldvorderingen en andere burgerlijke rechten bij uitsluiting behooren tot de kennismening van de rechterlijke Macht.

In het wetsontwerp wordt echter in art. 352 juncto art. 349 bepaald, dat ook voor de vrije verzekering over de beslissingen, waartegen beroep open staat, geoordeeld wordt door de Raden van Beroep en in hoogste ressort door den Centralen Raad van Beroep. De berechting van geschillen wordt dus opgedragen aan administratieve colleges.

Door deze bepaling wordt aan dengene, die eene vrije verzekering heeft gesloten, het recht ontnomen, om een twistgeding over de toepassing der voorwaarden, welke voor die verzekering gelden, aan de beslissing van den gewonen rechter te onderwerpen. Zulk eene regeling laat echter art. 154 der

Grondwet slechts toe voor twistgedingen niet behoorende tot die bedoeld in art. 153.

Artikel 352 juncto artikel 349 van het wetsontwerp moeten daarom geacht worden in strijd te zijn met de bepalingen van artt. 153 en 154 der Grondwet. Meerdere leden, die de juistheid van dit betoog toegaven, vroegen den heer Minister om een uiteenzetting als antwoord op de vraag, hoe Z. Exc. de rechtspositie van de vrij-verzekerden kon verklaren en welke deze dan naar het oordeel van den Minister gelet op de Grondwet is.

Tegen deze beschouwing werd door eenige leden opgemerkt, dat de Staat niet kan weigeren een vrije verzekering te sluiten, en er dus geen consensus van weerszijde is, waardoor het civiel-rechtelijk karakter is ontnomen aan de vrije verzekering.

Ook werd betoogd, dat de vrije verzekering gebonden is aan de door deze wet bepaalde regelen, zoodat, wie zulk eene verzekering sluit, van te voren weet op welke wijze bij geschillen gehandeld zal worden, en zich dus daaraan a priori onderwerpt, zoodat hier van schending van de Grondwet geen sprake is.

Doch te dien opzichte werd weer ingebracht, dat wel de arbitrage bij de wet is geregeld, maar hier iets nieuws wordt ingevoerd: de administratieve rechter, en men zich niet mag onderwerpen aan rechters, niet door de wet aangewezen.

Met het oog op de groote financieele gevolgen van deze wet, had men naar veler oordeel mogen verwachten, dat in het onderhavige wetsontwerp de speciale middelen waren aangegeven, waaruit de Staatsbijdrage zal worden gedekt.

Door enkele leden werd daarom de meening uitgesproken, dat dit wetsontwerp door de Eerste Kamer niet in behandeling mocht worden genomen, alvorens de middelen waren aangewezen, waaruit de hoogst aanzienlijke kosten er van moeten bestreden worden. Zoolang omtrent deze middelen niets met zekerheid vast staat, kan in geen geval over deze en andere verzekeringswetten gestemd worden.

Andere leden waren echter van oordeel, dat de Eerste Kamer, nu deze verzekeringsontwerpen haar waren voorgelegd, niet mocht weigeren, die in behandeling te nemen en daarover een votum uit te brengen. Niettemin betreurden zij ten zeerste den loop van zaken, welke veroorzaakt had, dat zij thans over deze ontwerpen zouden te stemmen hebben, zonder met zekerheid de middelen tot dekking der kosten te kennen. Moest in het algemeen reeds worden afgekeurd de indiening van wetsontwerpen, welke aanzienlijke uitgaven met zich brengen, zonder dat tevens de middelen tot dekking dier uitgaven worden aangewezen, dit klemt naar hunne meening bijzonder in het hier aanwezige geval. Bij de Regeering en evenzeer bij de parlementaire meerderheid, welke haar steunde, heeft van den begin af aan vastgestaan, dat de verzekeringswetten onafscheidelijk verbonden waren aan een herziening van het tarief, waarvan de verhoogde opbrengst de middelen moest leveren, voor de uitvoering van de bedoelde wetten benodigd. De leden, hier aan het woord, koesterden van ganscher harte den wensch, dat de tegenwoordige Regeering ook in de volgende parlementaire periode aan het bewind zou blijven en dus in de gelegenheid zou worden gesteld, hare belofte van tariefsherziening te verwezenlijken; maar zekerheid daaromtrent bestond niet. Huns inziens had de Regeering na de behandeling der invaliditeits- en ouderdomsverzekering op krachtige wijze moeten aandringen op het in behandeling nemen der Tariefwet of anders aan eerstbedoeld wetsontwerp een slotbepaling moeten toevoegen, waarbij werd vastgesteld, dat de invoering in geen geval zou plaats hebben, alvorens door een verhooging van het tarief de middelen tot bestrijding der kosten waren aangewezen.

Enige dezer leden verklaarden daarom ook slechts dan hun stem aan de Verzekeringswetten te zullen geven, wanneer de

Voorloopig Verslag over het wetsontwerp n°. 58.

Regeering uitdrukkelijk de verzekering gaf, dat zij bij aanblijven in de volgende parlementaire periode zoo krachtig mogelijk een spoedige behandeling van de tariefsherziening zal bevorderen.

Sommige leden, die de late indiening van dit wetsontwerp betreunden, hoewel zij erkenden, dat omstandigheden onafhankelijk van 's Ministers wensch hier mede aan schuldig waren, zagen er zich mede bezwaard, dat het den schijn kon hebben alsof aanneming van de Raden- en van de Invaliditeitswet, de noodzakelijkheid van de aanneming der Tariefwet in zich sloot. Zij stelden er daarom prijs op te verklaren, dat zij zich in dit opzicht hunne vrijheid voorbeielden en hoopten, dat eenige mededeeling van den Minister hieromtrent zijne meening als eene niet te doctrinaire op dat punt zou doen kennen.

Nog andere leden konden zich met de voorgaande beschouwingen niet of niet ten volle vereenigen. Zij stelden vertrouwen in de Regeering, alsook in den loop der verdere politieke gebeurtenissen. Het standpunt der Regeering ten opzichte der verhooging van het Tarief, als het noodzakelijke en aangewezen middel tot bestrijding der uitgaven van de Verzekeringswetten, voor zoover die kosten ten laste van het Rijk zouden komen, was, meenden zij, onveranderd gebleven. Zij durfden dan ook er op rekenen, dat in het volgende Zittingjaar het tot stand brengen der toegezegde Tariefswijziging een der voornaamste en eerste zorgen zou zijn der Regeering.

Artikelen.

Art. 4. Sommige leden waren van meening, dat dit artikel aan duidelijkheid te wenschen overliet en daarom bij de uitvoering tot practische bezwaren zal leiden. Gevraagd werd of terecht gelezen werd, dat ieder man of iedere vrouw, dus ook dienstboden, die loondienst volgens dit artikel verrichten, verzekeringplichtig zijn. Vallen hier onder nu ook leeraren aan een bijzondere middelbare school, die nog niet pensioen van het Rijk krijgen? Zij geven soms 7 of 8 uur les in de week, en verdienen gewoonlijk minder dan f 1200. Is dit artikel ook van toepassing op predikanten en kapelaans enz., wier totale bezoldiging geen f 1200 bedraagt?

Aannemende, dat, behoudens de in de artt. 36 en 37 omschreven uitzondering, volgens art. 4 van dit wetsontwerp ook de gemeente-ambtenaren, die minder dan f 1200, eventueel tot f 2000 per jaar salaris genieten, (art. 55 (4)) tot de verzekeringplichtigen behooren en constateerende, dat de meeste gemeenteverordeningen op dit punt niet aan al de vereischten van art. 37 voldoen, stelden eenige leden zich met bezorgdheid deze vragen: zullen de gemeenten haar verordeningen met art. 37 in overeenstemming brengen? Zullen gemeenten, waar nog geen pensioenverordeningen bestaan, niet huiverig zijn die te maken, vooral met het oog op de in uitzicht gestelde pensionneering der gemeente-ambtenaren van *Rijkswege*? Zij meenden, dat een en ander in verschillende gemeenten de totstandkoming van pensioen-verordeningen zou tegenhouden.

Art. 5. Men meende, dat de redactie van dit artikel er toe zal leiden om, in verband met art. 13 van de Radenwet en het wetsontwerp n°. 208 Bedrijfsongevallen voor zeelieden, grenzenloze verwarring te veroorzaken.

Art. 16. Gevraagd werd of onder rechtspersoonlijkheid bezittende „instelling” ook naamloze vennootschappen begrepen zijn? Zoo neen, dan hadden deze, naar eenige leden meenden, toch ook genoemd moeten worden.

Art. 31 (ook art. 86). In artikel 31 wordt bepaald, dat de kinderen beneden 13 jaar van den verplichtverzekerden arbeider

recht hebben op een weezenrente, terwijl het bedrag dezer rente in art. 86 wordt vermeld. Eenige leden achtten het onbillijk, dat de weezenrente vervalt op den leeftijd van 13 jaar; zij zouden het wenschelijker geacht hebben, dat die leeftijd verhoogd was tot 15 jaar.

Art. 36. Niet verzekeringplichtig is in sommige gevallen de arbeider in dienst van een publiekrechtelijk lichaam. Men vroeg of ook onder den verzekeringplicht vielen de bij eenig publiekrechtelijk lichaam aangestelde *tijdelijke* arbeiders, zoolang de pensioensbepalingen van zoodanig publiekrechtelijk lichaam op hen nog niet van toepassing waren?

Art. 40. Algemeen vond het toejuicing, dat door aanneming van de amendementen-DE VISSER vrijheid was verleend tot het aangaan van verzekeringen bij ondernemingsfondsen.

Echter werd betreurd, dat in de wet niet was opgenomen de risico-overdracht, gelijk die is toegelaten in de Ongevallenwet. Wel mogen de werkgevers, ook de kleine, zich combineren ter verzekering van arbeiders bij hen in dienst, maar een verzekeringsbank als Fatum enz., op zuiver commercieele gronden berustend, is niet toegelaten.

Hiertegenover werd uitgesproken, dat risico-overdracht in deze niet gewenscht is. Er komt dan selectie, en de kwade kansen blijven voor de Bank.

De ondernemingsfondsen zullen niet met de Rijksverzekeringsbank kunnen concurreeren, omdat zij niet deelen in de uitkeering der 10 millioen bedoeld in artikel 20 van het wetsontwerp en dit zal de fabrikanten en andere ondernemers er wellicht toe brengen om, als zij zelf hun personeel willen verzekeren, alleen jonge en zeer gezonde personen in dienst te nemen, waardoor anderen worden uitgesloten.

De premie voor de *vrije* verzekering werd echter door sommigen te hoog geacht om de Bank de concurrentie te kunnen doen volhouden; doch anderen meenden, dat men wegens het voordeel, dat de Staat als aansprakelijke bankhouder optreedt, aan de Rijksverzekeringsbank de voorkeur zal blijven geven boven particuliere maatschappijen.

Ook werd er op gewezen, dat kleine bazen, die als knecht begonnen zijn, kunnen verplicht-verzekerd blijven of een vrije verzekering sluiten. Alleen tot dit laatste zijn bevoegd die kleine bazen, die niet als knecht begonnen zijn. Gevraagd werd of hier geen strijd ontstond met de considerans, sprekende van arbeiders?

Art. 44. In dit artikel wordt het bezit van den echtgenoot gerekend ook voor den arbeider te gelden. In art. 4 echter is niet sprake van het inkomen van de vrouw, die veel verdienen kan, wanneer er geen kinderen zijn. Gevraagd werd waarom de gevallen niet gelijk genomen zijn?

Art. 45. Niet verzekeringplichtig is hij, die zelf of wiens echtgenoot aangeslagen is in de bedrijfsbelasting naar een inkomen van meer dan f 2000. Gevraagd werd of f 2000 niet te hoog is gesteld. Waarom is niet f 1200 in verband met art. 4 gehouden? Of is dit met het oog op art. 55 (4) bepaald, hetwelk inhoudt, dat de arbeider, die ophoudt te voldoen aan de voorwaarden van den verzekeringplicht, uitsluitend omdat zijn loon meer dan f 1200 per jaar bedraagt, de verklaring niet kan afleggen vóórdat zijn loon f 2000 per jaar is?

Gaarne zou men vernemen of onder het artikel vallen de echtgenooten wier beide aanslagen een gezamenlijk inkomen aanwijken van meer dan f 2000.

Art. 58. Welke beteekenis heeft dit artikel, waarbij de verplichtverzekerden naar het loon, dat zij verdienen, in loonklassen worden ingedeeld, in verband met art. 61?

Voorloopig Verslag over het wetsontwerp n°. 58.

De levensstandaard van de eene gemeente staat dikwijls ver boven dien van een andere gemeente. In een kleine gemeente kan iemand der 1ste loonklasse beter 6 cent in de week betalen, in plaats van 4 cent (cf. art. 180 en 208), dan b.v. in Amsterdam een arbeider der 2de loonklasse, die nu 6 cent te storten heeft, 4 cent. En f 400—f 600 in den landbouw beteekent meer dan f 900 in een groote stad. Gewenscht ware geweest, de gemeenten in klassen te verdeelen, gelijk bij de tabel van de personeele belasting het geval is.

Art. 69. Men was van gevoelen, dat de vrije verzekering niet alleen in deze wet moet zijn toegelaten, maar ook van Regeeringswege zooveel mogelijk behoort aangemoedigd te worden.

Art. 70. Gevraagd werd of de goede lezing van dit artikel is, dat onverschillig van welken leeftijd, van welk geslacht, van welken stand, al of niet arbeider, een ieder een vrije verzekering kan aangaan?

Art. 72. Door eenige leden werd de vrees geuit, dat de uitvoering van dit artikel tot groote moeilijkheden zal leiden.

In de bepaling, dat invalide degene is, die buiten staat is een derde te verdienen van hetgeen valide personen gewoonlijk verdienen, werd dit percentage te laag geacht, en kon kwalijk verdedigd worden met een beroep op het gevaar van simulatie. De in dit artikel voorkomende definitie scheen hun niet gelukkig en moest, vreesde men, tot eidelooze geschillen aanleiding geven.

Art. 74. Enkele leden spraken den wensch uit, dat de leeftijdsgrans voor de ouderdomsrente geleidelijk van 70 op 65 jaren zou worden teruggebracht. Menigeen is reeds lang vóór zijn 70ste jaar niet meer in staat zijn gewonen arbeid te verrichten.

Eenige leden waren van meening, dat de eischen in dit wetsontwerp gesteld, om als invalide te kunnen worden beschouwd, te drukkend zijn.

Art. 81. Gevraagd werd, waarom in deze wet, voor arbeiders gemaakt, niet het Nederlandsch: „getreden in de rechten van”, of: „in de plaats gesteld van” gebruikt wordt, in plaats van de vermelding, dat de Bank voor de contante waarde „gesubrogeerd” is, evenals subrogeeren in art. 1436 Burgerlijk Wetboek vertaald wordt.

Art. 122. Bij dit artikel werd gevraagd volgens welke regelen de Minister zich had voorgesteld de bedoelde toelagen te verstrekken en hoeveel geld daarvoor beschikbaar te houden. In het artikel wordt slechts vermeld, dat de Kroon de toelage goedkeuren moet, welke de Bank zal verleen aan inrichtingen of vereenigingen.

Art. 208. (Cf. art. 180). Deze bepaling werd een groote onbillijkheid geacht. Verscheidene leden meenden, dat het bedrag, bij de behandeling in de andere Kamer bij de betaling der premien in de lagere klassen ten laste van den werkgever gebracht, ten platte lande bepaaldelijk, op veel kleine werkgevers buiten verhouding zwaar zou drukken en verhooging van loonen zou tegenhouden. De werkgever zal in de 3de loonklasse meer moeten betalen dan in de 4de klasse. Waarom bleef de Minister niet bij zijn oorspronkelijk stelsel van $\frac{1}{3}$ en $\frac{1}{2}$?

Zij berekenden, dat deze bepaling voor de 3de klasse, waartoe de landbouwers behooren, een druk van f 800 000 zou beteekenen (vgl. *Handelingen Tweede Kamer* bladz. 2501). En zij wezen er op, dat, aannemende dat gemiddeld f 100 loon

per H.A. betaald werd (3de loonklasse), dit neer zou komen op een bedrag van f 2,42 per H.A. voor den werkgever, gelijkstaande met pl. m. 60 procenten op de grondbelasting, terwijl nu reeds de arbeiders te kennen gaven later te zullen bedingen geen premies te betalen. Ook verwees men naar een artikel uit *De Beukelaar*, overgenomen in *De Vooruitgang* van 12 Maart 1913 met de becijfering, dat iemand met een bedrijf van 4 meerderjarige en 3 minderjarige arbeiders, dat hem ongeveer f 1000 per jaar winst geeft, reeds volgens de wettelijke bepalingen f 57,20 per jaar aan premies te voldoen heeft, wat dus een inkomstenbelasting van 5.72 pct. beteekent.

Nu is de last op den werkgever afgewenteld. Meende men, dat de arbeiders niet zooveel ($\frac{1}{3}$) konden betalen, dan had de Staat moeten bijspringen. Nu geschiedt die ontlasting van de arbeiders ten koste van den werkgever. Zelfs meenden zij, dat werd het voor den arbeider verminderd, het ook voor den werkgever verlaagd had moeten zijn, daar er toch nauw verband bestaat tusschen den welstand van den arbeider en dien van den werkgever.

Er werd medegedeeld, dat een werkgever, die 25 arbeiders had, verklaard had te zullen moeten liquideeren, omdat hij de premies niet zou kunnen betalen, tenminste indien er geen Tariefwet kwam.

Ook van andere zijde verklaarde men zich sterk tegen vrijstelling van te lage loonen. Dit zou zijn een erkennen van het bestaan van te lage loonen. Bestaan echter zulke loonen, dan moet er een vakactie komen om meer door den werkgever te doen betalen.

Ook werd verwezen naar bladz. 46 van het Verslag van de Commissie van Voorbereiding der Tweede Kamer dat verzekering een loonregeling is, en dus de Staat niet kan belast worden met het betalen van een deel der premies.

Art. 209. Zoals dit artikel is geformuleerd zal 't bezwaarlijk te handhaven zijn door de Overheid, die loonsverlaging toch niet kan voorkomen.

Art. 369. Dit artikel en art. 411, maakte voor eenige leden de wet onaannemelijk.

Verscheidene leden betreurden met het oog op de noodzakelijke vastheid in beginselen en om het gemis van billijkheid tegenover alle Staatsburgers — en hierbij sloten zich andere leden aan, die overigens aan de zijde der Regeering staan — dat de Minister er toe was gekomen om het amendement-Duys, thans belichaamd in art. 369 der wet te aanvaarden. Hiermede is nu vermoedelijk voor de eerste drie jaren de zaak zoo geregeld, dat bij deze „Staatspensionneering” de 70-jarigen zeer verschillend zullen behandeld worden, waar vaak toevallige omstandigheden van jaren herwaarts er toe leiden, dat aan de gestelde eischen niet kan worden voldaan. Als gevolg hiervan zullen 70-jarigen, die niet direct behoeftig zijn het gestelde pensioen ontvangen, terwijl anderen, die in nood verkeerden worden uitgesloten. Dit zijn de gevolgen ad primum van des Ministers overijde zwenking, die sommige leden betreurden, ook omdat iedere Staatspensionneering in zich de kiem van Staatssocialisme medevoert, en ad secundum van het amalgameeren van alle stelsels tegelijk.

In den grond was hier Staatspensionneering, maar in den slechtsten zin. Niet voor iedereen, niet verbonden aan behoeftigheid of nood, maar alleen voor arbeiders, zonder nader onderzoek naar behoefte. Het geeft een don gratuit aan sommigen, en is onrechtvaardig tegenover wie niet in de termen vallen, maar 't even goed noodig hebben. Zoo beweegt zich dit artikel naar den socialistischen kant. Daarbij komt, dat er nog geen geld voor is, en er geen organen bestaan om alles te beoor-

Voorloopig Verslag over het wetsontwerp n°. 58.

deelen en uit te voeren, wanneer dit artikel in werking treedt. Zoo zal er de grootste verwarring ontstaan.

Dit geheele artikel pastte, naar hunne meening, niet in de wet.

Ook door voorstanders van het stelsel der Regeering werd het betreurd, dat de Minister had kunnen goed vinden, door overneming van het amendement-Duys, dit voorschrift te kwader ure in zijne wet te brengen.

Door vele andere leden, die in dit artikel geen aanleiding vonden om de wet te verwerpen, werd toch betoogd, dat de eerdere invoering van dit artikel veel geld zou kosten en slechts weinigen bevredigen, terwijl zoovele behoeftigen worden uitgesloten. Gaarne zouden zij vernemen of de Minister eenig denkbeeld had van den omvang der resultaten van de uitvoering dezer bepaling, wat het aantal der personen betreft, die voor deze Staatspensionneering in aanmerking zullen komen, en waarop de meening des Ministers berust, dat binnen een tijdsverloop van zes maanden, de hier bedoelde pensionneering in gereedheid kan worden gebracht, mede in verband met de uitvoering van de artt. 373 en 374.

Zij verklaarden voorts niet te begrijpen, hoe het bij dit artikel voorgeschrevene ooit in practijk zou kunnen gebracht worden vóór invoering der geheele wet, althans van verscheidene andere artikelen daarvan. Immers het bedrag der uit te keeren rente wordt niet in art. 369, maar in art. 374 bepaald. Bovendien kan de Rijksverzekeringsbank geen uitkeeringen doen, zolang niet bij invoering der geheele wet door den Staat eene rekening bij deze Bank zal geopend zijn. Bij zeer veel aanvragen zal het uiterst moeilijk zijn uit te maken, of de aanvragers gedurende de laatste tien jaar 156 weken verzekeringsplichtig zouden geweest zijn, terwijl het Koninklijk Besluit, hetwelk in quaestieuze gevallen regeling moet brengen, niet kan worden genomen, alvorens art. 375 der wet is ingevoerd, hetwelk de uitvaardiging van dergelijk Besluit voorschrijft.

Volgens art. 369 van het wetsontwerp geniet hij, die 70 jaar oud is, reeds vóór de inwerkingtreding der geheele wet ouderdomsrente, wanneer hij het bestaan der vereischten bij dat artikel gesteld aannemelijk maakt. In aansluiting aan een opstel in het *Weekblad voor Privaatrecht, Notarisambt enz.* van 22 Maart 1913, n°. 2256, werd hierbij op de volgende leemte gewezen. Vooreerst wordt voor dit geval het bedrag niet aangegeven dat moet worden uitgekeerd, daar volgens artikel 411 het artikel 374, inhoudende dat de rente f 104 zal bedragen, eerst in werking treedt drie jaren na art. 369, behoudens het geval, dat bij Koninklijk Besluit eerdere invoering plaats heeft, hetgeen de Regeering kan achterwege laten. Verder is een der bedoelde vereischten, volgens art. 369 al. 2, gegrond op een veronderstelde verzekeringswet „ten aanzien van ziekte”, hoedanige wet niet bestaat en misschien niet tot stand zal komen, zoodat in een der afdelingen gevraagd werd, hoe bedoelde alinea 2 in dat geval zal worden toegepast. Eindelijk schijnt de 70-jarige, die reeds 10 jaren invalide is, ook in verband met art. 34, niets te ontvangen, hetgeen onbetwistbaar tegen den geest der wet is.

Zij zouden daarom gaarne van den Minister vernemen:

1°. van welke organen de Minister zich zal bedienen bij het zeer bewerkelijk en uitvoerig onderzoek naar de loonen enz.;

2°. of de Minister een schema zou willen overleggen van de kosten, die het gevolg dezer Staatspensionneering zullen zijn;

3°. waar de Minister de daarvoor benodigde gelden zal vinden;

4°. welke rechter, indien art. 369 eerder en hoofdzakelijk alleen wordt ingevoerd, de eventueele geschillen zal berechten?

Aan verscheidene leden was het allesbehalve duidelijk, hoe de Minister zich den toestand had gedacht, indien art. 369 te voren in werking trad en de overige deelen der wet later niet tot uitvoering kwamen. Deze vraag werd gesteld in verband met de artt. 120 en 121 van de Grondwet.

Hiertegenover werd opgemerkt, dat, moge dit artikel een zwakheid bevatten, zonder dit artikel de wet een schromelijke onbillijkheid zou geven. Ouderdomspensioen is allerwege in uitzicht gesteld. Velen hoopten er op. En hoelang zou men anders nog moeten wachten? Een uitkeering aan 70-jarigen vóór het inwerking treden der geheele wet is vroeger reeds door de Regeering in uitzicht gesteld. Zie het Verslag der Commissie van Voorbereiding der Tweede Kamer bladz. 63, 67, 68.

Art. 378. Gevraagd werd, waar dit artikel bepaalt, dat de renten vóór het in werking treden van artikel 31 uitgekeerd krachtens de artikelen 369, 370 en 371 niet bestreden worden uit de gelden bedoeld in art. 20, waaruit dan wel? Zullen zij zonder meer uit de Staatskas genomen worden?

Artt. 380, 384, 387, 388 en 390. Afgekeurd werd zulke hooge geldboeten op te leggen aan wie niet betalen kunnen, welke boeten bovendien niet invorderbaar zullen zijn.

Daar in deze wet geen speciale regeling is gemaakt, zal volgens de algemeene bepaling van art. 23 Wetboek van Strafrecht voor de in art. 380, 384 en 390 bedreigde boeten van f 2 en f 3 slechts 1 dag en voor f 10 slechts 2 dagen vervangende hechtenis bij wanbetaling kunnen worden opgelegd. Men achtte deze verhouding tusschen hechtenisstraf en geldboete niet de meest gewenschte, daar ook kleine werkgemers en arbeiders, die per dag minder verdienen, onder deze bepalingen vallen.

Aldus vastgesteld door de Commissie van Rapporteurs den 28sten April 1913.

VAN LAMSWEERDE.

VAN DER KUN.

VERMEULEN.

FRANSSSEN.

PELINCK.

